

Øving 3

oppg
1

$$I = \iint_D f(x,y) dA = \int_0^2 \int_{\sqrt{2x-x^2}}^{\sqrt{4-x^2}} f(x,y) dy dx$$

a) Langs x-aksen er D begrenset av $x=0$ og $x=2$, og langs y-aksen er D begrenset opppe av $y=\sqrt{4-x^2}$ og nede av $y=\sqrt{2x-x^2}$.

$y=\sqrt{4-x^2}$ for $0 \leq x \leq 2$ er kvart sirkel i med radius 2 og sentrum i origo.

$y=\sqrt{2x-x^2}$ kan manipuleres for å få på et mer gjenkjennbart format.

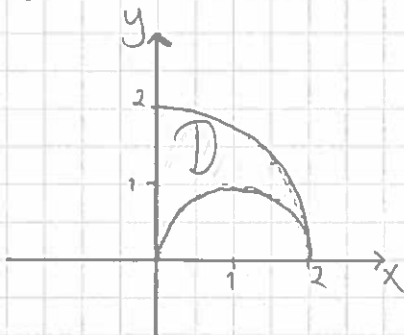
$$y = \sqrt{2x-x^2} \Leftrightarrow y^2 = 2x-x^2 \Leftrightarrow x^2-2x+y^2=0$$

$$\Leftrightarrow (x^2-2x+1)+y^2 = 1 \Leftrightarrow (x-1)^2+y^2 = 1^2$$

$y=\sqrt{2x-x^2}$ er altså en halvsirkel på $0 \leq x \leq 2$ med senter i $(1,0)$ og radius 1.

Setter alt sammen og får at D må

se slik ut:

b) Lar $f(x,y) = \sqrt{4-x^2-y^2}$

Braker polar koordinater; $x = r \cos \theta$, $x^2 + y^2 = r^2$

$$y = r \sin \theta$$

$$\frac{z(x,y)}{z(r,\theta)} = r$$

Kan se på figuren at $0 \leq \theta \leq \frac{\pi}{2}$ og at r går fra $y = \sqrt{2x-x^2}$ til $r=2$

$$y = \sqrt{2x-x^2}$$

$$\Leftrightarrow r \sin \theta = \sqrt{2r \cos \theta - r^2 \cos^2 \theta}$$

$$\Leftrightarrow r^2 \sin^2 \theta = 2r \cos \theta - r^2 \cos^2 \theta$$

$$\Leftrightarrow r = 2 \cos \theta$$

Har også $f_p(r,\theta) = f(r \cos \theta, r \sin \theta)$
 $= \sqrt{4-r^2}$

Alt dette gir at integralet blir

$$I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \int_{2 \cos \theta}^2 \sqrt{4-r^2} \cdot r \, dr \, d\theta$$

la $u = 4-r^2 \Rightarrow du = -2r \, dr$

$$4-(2 \cos \theta)^2 \leq u \leq 4-2^2$$

$$4(1-\cos^2 \theta) \leq u \leq 0$$

$$\Rightarrow I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} -\frac{1}{2} \int_0^{4(1-\cos^2 \theta)} \sqrt{u} \, du \, d\theta$$

$$= \frac{1}{2} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{2}{3} u^{\frac{3}{2}} \Big|_{u=0}^{u=4(1-\cos^2 \theta)} d\theta$$

$$= \frac{1}{3} \int_0^{\frac{\pi}{2}} 8 \cdot (1-\cos^2 \theta)^3 d\theta$$

Vet at $\sin^2\theta + \cos^2\theta = 1$,
så har da $1 - \cos^2\theta = \sin^2\theta$

$$\begin{aligned}\Rightarrow I &= \frac{8}{3} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^3\theta \, d\theta \\ &= \frac{8}{3} \int_0^{\frac{\pi}{2}} (1 - \cos^2\theta) \sin\theta \, d\theta\end{aligned}$$

da $u = \cos\theta \Rightarrow du = -\sin\theta$,
slip at

$$\begin{aligned}I &= -\frac{8}{3} \int_{u=1}^{u=0} (1 - u^2) \, du \\ &= \frac{8}{3} \int_0^1 (1 - u^2) \, du \\ &= \frac{8}{3} \left[u - \frac{1}{3}u^3 \right]_0^1 \\ &= \frac{8}{3} \left[1 - \frac{1}{3} \right] \\ &= \frac{8}{3} \cdot \frac{2}{3} \\ &= \frac{16}{9}\end{aligned}$$

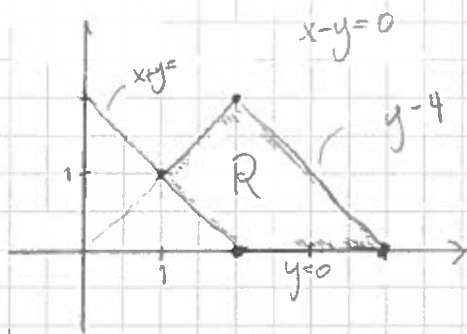
Konklusjon:

$$\int_0^{\sqrt{4-x^2}} \int_{\sqrt{x-x^2}}^{\sqrt{4-x^2}} \sqrt{4-x^2-y^2} \, dy \, dx = \frac{16}{9}$$

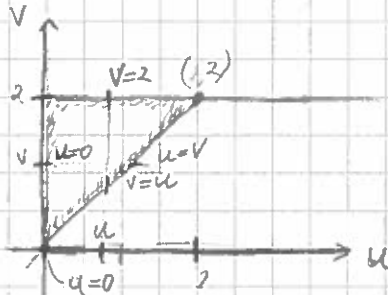
oppg
2

Tegner R:

Med variabelsubstitusjonen $u = x - y$ og $v = x + y$

får vi da

$$y = 0 \Rightarrow u = v = x$$

Jacobi determinanten: $\frac{\partial(x,y)}{\partial(u,v)} = \frac{1}{\frac{\partial(u,v)}{\partial(x,y)}}$

$$\frac{\partial(u,v)}{\partial(x,y)} = \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = 2$$

$$\Rightarrow \frac{\partial(x,y)}{\partial(u,v)} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow dx dy = \frac{1}{2} du dv$$

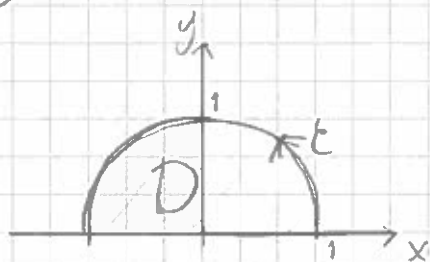
Integralet blir da

$$\begin{aligned} & \frac{1}{2} \int_0^2 \int_0^v \sin\left(\frac{u}{v}\right) du dv \\ &= \frac{1}{2} \int_0^2 \left[-v \cos\left(\frac{u}{v}\right) \right]_{u=0}^{u=v} dv \\ &= \frac{1}{2} \int_0^2 v(1 - \cos 1) dv \\ &= \frac{1}{2} \cdot (1 - \cos 1) \cdot \frac{1}{2} 2^2 = \underline{\underline{1 - \cos 1}} \end{aligned}$$

Oppg 3

$$D = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 \leq 1, y \geq 0\}$$

$$\partial = \partial D$$

$$I = \oint_{\partial} (xy + \ln(x^2+1))dx + (4x + e^{y^2} + 3\arctan y)dy$$

$$\text{La } \vec{F}(x,y) = (xy + \ln(x^2+1))\hat{i} + (4x + e^{y^2} + 3\arctan y)\hat{j}$$

$$\text{slik at } I = \oint_{\partial} \vec{F} \cdot d\vec{r}$$

$\ln(x^2+1)$ er definert og kont. i hele D , og det er også $\arctan y$. Kan også se at $\vec{F}$ er glatt ved at alle komponentene kan deriveres uendelig mange ganger og fremdeles være kontinuerlige. Kan derfor bruke Green's Teorem:

$$\begin{aligned} I = \oint_{\partial} \vec{F} \cdot d\vec{r} &= \iint_D \left(\frac{\partial F_2}{\partial x} - \frac{\partial F_1}{\partial y} \right) dA \\ &= \iint_D (4 - x) dA \end{aligned}$$

Vi kan se på figuren at D kan beskrives med ulikhetene

$$\begin{aligned} -1 &\leq x \leq 1 \\ 0 &\leq y \leq \sqrt{1-x^2} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 I &= \int_{-1}^1 \int_0^{\sqrt{1-x^2}} 4-x \, dy \, dx \\
 &= \int_{-1}^1 4\sqrt{1-x^2} - x\sqrt{1-x^2} \, dx
 \end{aligned}$$

Slår opp i integraltabell og får:

$$\begin{aligned}
 \int_{-1}^1 4\sqrt{1-x^2} \, dx &= 4 \cdot \left[\frac{1}{2} x \sqrt{1-x^2} + \frac{1}{2} \arctan\left(\frac{x}{\sqrt{1-x^2}}\right) \right]_{-1}^1 \\
 &= 2 \cdot \left[\left(0 + \frac{\pi}{2}\right) - \left(0 + \left(-\frac{\pi}{2}\right)\right) \right] \\
 &= 2\pi
 \end{aligned}$$

$$\int_{-1}^1 x\sqrt{1-x^2} \, dx = 0 \quad \text{fordi det er n\ddot{o}dde}$$

ganger en like funksjon
p\aa et intervall $[-a, a]$.

Dette gir $I = 2\pi - 0 = 2\pi$
S\aa linjintegralet bli 2π .

